

Vergaderjaar 2024–2025

33 576

Natuurbeleid

Nr. 464

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 september 2025

Op 3 juli 2025 heeft uw Kamer mij via de motie Veltman c.s.¹ verzocht om de noodzakelijke middelen beschikbaar te stellen, binnen het beschikbare budget voor natuur of het ANLb, om structureel te voorzien in adequaat toezicht en handhaving door groene boa's. Daarnaast heb ik toegezegd² om informatie te delen met uw Kamer over de gesprekken tussen LVVN en terreinbeherende organisaties inzake de minimale uitvoering van toezicht en handhaving door de groene boa's. Met deze Kamerbrief informeer ik u graag over de uitvoering van de motie Veltman en deel ik de gevraagde informatie.

Financiering van toezicht en handhaving van groene boa's bij de TBO's

Toezicht en handhaving van de natuurwetgeving door groene boa's is essentieel. Vanuit werkgevers van de groene boa's, met in het bijzonder Staatsbosbeheer, is het signaal gekomen dat door ervaren uitdagingen in het buitengebied het belang van toezicht en handhaving toeneemt in de natuur. De terreinbeherende organisaties zouden dan ook graag het niveau van toezicht en handhaving in de natuur zien stijgen ten behoeve van natuurbescherming en de veiligheid. Aangegeven is dat zij hiertoe echter niet in staat zijn door ontbrekende financiering. Daarbij komt dat in het bijzonder Staatsbosbeheer genoodzaakt is door een tekort van € 2 miljoen structureel het aantal groene boa's te laten afnemen.

De zorgen met betrekking tot de huidige financiering van de groene boa's zijn voor mij bekend en er is het afgelopen jaar ook verkend of er oplossingen mogelijk waren. De uitkomst van de verkenning was dat de begroting van LVVN niet structureel kan voorzien in toezicht en handhaving door groene boa's.

¹ Kamerstuk 33 576, nr. 458

² Toezegging TZ202506-081

Via de eerdergenoemde motie is mij verzocht binnen het beschikbare budget voor natuur of het ANLb structureel middelen beschikbaar te stellen voor toezicht en handhaving door groene boa's. Als het aankomt op de ANLb-middelen dan gaat het om middelen waarvoor de provincies verantwoordelijk zijn. Als ANB-middelen worden bedoeld, dan heeft het Kabinet besloten op basis van het Hoofdlijnenakkoord dat deze middelen landen op het boerenerf om hen te ondersteunen bij hun inzet voor de natuur-, water- en klimaatdoelen en hen daarbij marktconforme financiële zekerheid te bieden. Het inzetten van middelen voor toezicht en handhaving in natuurgebieden is een heel ander bestedingsdoel, dit zou ten koste gaan van het doelbereik in het landelijk gebied en het duurzame verdienmodel van de boeren om daaraan te werken. Daarbij komt dat de ANLb-middelen (en ook de ANB-middelen in belangrijke mate) besteed worden via de GLB-systematiek, die zich richt op landbouwgrond en niet op natuurgrond.

Tegelijkertijd bevinden we ons in een situatie waarin de opgave voor natuurherstel groot is en urgent, terwijl de beschikbare middelen beperkt zijn. Elke euro die aan toezicht en handhaving wordt uitgegeven, is op dat moment niet beschikbaar voor herstelmaatregelen. Het opdelen van het beschikbare budget voor natuur over steeds meer lijnen betekent dat het moeilijker wordt om daadwerkelijk doelbereik te realiseren op het gebied van natuurherstel. Daarbij komt bij dat het budget voor natuur grotendeels incidenteel van aard is, waardoor er na 2030 geen dekking beschikbaar is om te voorzien in structurele toezicht en handhaving door groene boa's.

Ondanks de boven gegeven informatie ben ik welwillend aan het kijken welke mogelijkheden er zijn om in elk geval in 2025 en 2026 het urgente tekort bij Staatsbosbeheer te verhelpen. Dit ter hoogte van € 2 miljoen in beide jaren om te voorkomen dat het aantal groene boa's daalt op de korte termijn. Daarbij zal LVVN in gesprek blijven met de terreinbeherende organisaties om te kijken naar de mogelijkheden voor een structurele oplossing.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J.F. Rummenie